

1. Inleiding

Dit pestprotocol is ter vervanging van het oude pestprotocol. Aanleiding is de nieuwe sociaal emotionele methode Kinderen en hun sociale talenten, waarop het protocol aansluit. De verwijzingen en acties zijn zo herkenbaar voor de kinderen in relatie tot de activiteiten en termen van de methode.

Het pestprotocol heeft als doel alle kinderen bij ons op school veilig te laten voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen streven we na dat alle kinderen in de gelegenheid zijn om met veel plezier naar school te gaan.

We doen dit door regels en afspraken zichtbaar te maken voor kinderen en volwassenen, zodat als er zich ongewenste situaties voordoen, zij elkaar kunnen aanspreken op deze regels en afspraken. De definitie van pesten op school luidt als volgt: “Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door een leerling of een groep leerlingen van één of meer klasgenoten, die niet (meer) in staat zijn zichzelf te verdedigen.”

Bij plagen is sprake van incidenten. Pesten gebeurt echter systematisch: een aantal keren per dag of per week .

Pesten komt helaas ook bij ons op school voor. Het is een probleem dat wij onder ogen willen zien en op onze school dan ook serieus willen aanpakken.

Het verschil tussen pesten en plagen:

Plagen	Pesten
Gelijkwaardigheid	Machtsverschil
Wisselend “slachtoffer”	Hetzelfde slachtoffer
Humoristisch	Kwetsend
Af en toe	Vaak/voortdurend

2. Preventief beleid

De Golfbreker vindt een goed pedagogisch klimaat zeer belangrijk. Dat uit zich in aandacht voor normen en waarden, die we vanuit de identiteit van de school belangrijk vinden. Wij vinden de sfeer waarin een kind moet opgroeien van groot belang om zo een volwaardig mens te worden. Wij stellen daarom een vriendelijk en veilig klimaat, met orde en regelmaat, op prijs. Pas als een kind zich veilig voelt, kan het zich ontwikkelen.

Preventie t.a.v. sociaal onveilige situaties:

- De school hanteert de sociaal- emotionele methode “Kinderen en hun sociale talenten” vanuit de signalering met het sociaal emotionele volgsysteem “Zien”.
- In elke groep maken kinderen en leerkracht gezamenlijk aan het begin van het schooljaar afspraken met elkaar over gedragsvormen, zichtbaar aangegeven op de datamuur.
- Taakspel wordt gehanteerd in groepen, die een impuls nodig hebben voor taakgericht- en samenwerken.
- Tijdens het buitenspelen wordt door de leerkrachten actief geobserveerd hoe de leerlingen met elkaar omgaan.
- De leerkrachten bespreken de groepsafspraken tijdens de informatieavonden in het begin van het schooljaar.
- De school informeert ouders via de schoolgids in het hoofdstuk “De veilige school”.

Om inzicht te krijgen in de beleving van sociale veiligheid van leerlingen in de school:

- vindt er signalering en registratie plaats aan de hand van het sociaal emotionele volgsysteem “Zien” in november en april. Ook vanuit KIJK! (groepen 1/ 2) vindt de signalering plaats.
- wordt er tweemaal per jaar een sociogram afgenomen, welke zicht geeft op de sociale verhoudingen in de groep in oktober en april
- vindt er signalering door leerkrachten en/ of kinderen en/ of ouders plaats
- worden groepsgesprekken en/of individuele gesprekken gehanteerd
- kunnen leerkrachten ondersteuning krijgen van juf Monique, de gedragspecialist op school

De sociale vaardigheden zijn net zo belangrijk als de cognitieve vaardigheden. Wij werken op school gericht aan de sociale vaardigheden met de methode Kinderen en hun sociale talenten. Deze methode gaat uit van het werken aan acht gedragscategorieën, die de sociale talenten van de kinderen ontwikkelen. Betrokkenheid en welbevinden zijn daarin maatgevend.

ONZE SOCIALE TALENTEN

ERVARINGEN DELEN

Delen met anderen wat je bezig houdt, zowel positieve als negatieve ervaringen. Bijvoorbeeld: een grapje maken, met een ander praten over iets naars dat je meemaakte.

AARDIG DOEN

De ander op een positieve manier benaderen en zorg dragen voor anderen. Bijvoorbeeld: een ander een complimentje geven, een ander helpen.

SAMEN SPELEN EN WERKEN

Samen met anderen iets tot stand brengen. Hierbij zijn samen overleggen, afspraken maken en inbrengen van ideeën belangrijk. Bijvoorbeeld: vragen of je mee mag doen, afspreken wat je gaat spelen.

EEN TAAK UITVOEREN

Omgaan met taken en opdrachten, zowel schoolse en andere taken, zoals planten water geven, bord schoonmaken, de klas opruimen. Bijvoorbeeld: doorzetten bij een moeilijke klus, je schoolwerk afmaken.

JEZELF PRESENTEREN

Jezelf kenbaar maken in het gezelschap van anderen. Bijvoorbeeld: een praatje maken met kinderen die je niet kent, in de groep iets vertellen.

EEN KEUZE MAKEN

De manier waarop je kiest en beslist en of je eigen keuzes kunt maken. Bijvoorbeeld: kiezen waarmee je wilt spelen, terugkomen op een beslissing.

OPKOMEN VOOR JEZELF

Omgaan met weerstand van anderen en voor jezelf zorgen. Bijvoorbeeld: er iets van zeggen als de ander voordringt, het zeggen als een ander zich niet aan een afspraak houdt.

OMGAAN MET RUZIE

Op een goede manier conflicten oplossen. Bijvoorbeeld: naar een ander luisteren bij een ruzie, een compromis sluiten.

3. Onze omgangsafspraken:

Samen spelen, samen delen.

Aardig zijn, vinden we fijn.

Schreeuwen, schelden, vloeken en slaan wordt niet toegestaan

4. Stappenplan voor de kinderen om met ruzie om te gaan

Het stappenplan wordt met de kinderen besproken

Stap 1: STOP, HOU OP!

Bij deze stap worden kinderen gestimuleerd om voor zichzelf en anderen op te komen en een ik-boodschap te geven over het gedrag dat ze niet prettig vinden.

Bijv.: Ik vind het niet leuk dat....”.

Stap 2: ALS JE NU NIET STOPT, GA IK HET MELDEN

Bij deze stap wordt benadrukt dat de leerkracht informeren over pestgedrag absoluut geen klikken is. Iemand houdt zich niet aan de omgangsregels en daar zijn we gezamenlijk verantwoordelijk voor.

Stap 3: ALS DIT NIET HELPT, DAN MELD JE HET BIJ DE LEERKRACHT

Bij deze stap is het van belang dat de leerkracht de melder serieus neemt en in gesprek gaat met de betrokkenen. Indien nodig informeren de leerkrachten elkaar onderling.

Stap 4: DE LEERKRACHT PRAAT MET DE KINDEREN OVER WAT ER IS GEBEURD EN HOE HET OPGELOST KAN WORDEN.

Het werkt vaak goed om bij zo'n gesprek te vragen "Is het jouw bedoeling om hem zo verdrietig of boos te maken?" Verder is het van belang dat de leerkracht in de gaten houdt of het gesprek

daadwerkelijk geholpen heeft en dit navraagt. Daarbij kan eerst het 4G blad door de kinderen ingevuld worden, voordat het gesprek plaats vindt. 4G's: gebeurtenis, gevoel, gedachte, gedrag. Kinderen krijgen de gelegenheid gestructureerd na te denken over de gebeurtenis. Bij incidenten neemt de leerkracht contact met de ouders op.

5. Vertrouwenspersonen:

Op de Golfbreker zijn twee vertrouwenspersonen: juf Joke en juf Daniëlle. In iedere groep hangt een foto van deze leerkrachten en wordt er besproken dat de kinderen bij hen terecht kunnen voor alles, ook voor pesten. De vertrouwenspersoon gaat zorgvuldig en integer met de informatie om. Samen met de betrokkene(n) zal bekeken worden welke mogelijkheden er zijn om tot een oplossing te komen. Als de veiligheid van het kind daadwerkelijk in het geding is, kunnen er in overleg met het kind stappen ondernomen worden. In die zin kan geheimhouding niet beloofd worden.

Stappenplan bij pestgedrag:

Indien er sprake is van pesten, dan gaan we daar actief mee om. De volgende vijf groepen moeten hierin meegenomen worden: de leraar, de pester, het gepeste kind, de groep en de ouders.

Iedere melding van pestgedrag wordt serieus genomen en wordt geverifieerd.

Op het moment dat een leerling, ouder of een leerkracht een melding maakt van pestgedrag, moet de school beschikken over een directe aanpak. De volgende stappen worden ondernomen. De stappen zijn erop gericht om het pestgedrag zo snel mogelijk te stoppen.

Stap 1:

Als het beeld nog niet duidelijk is, maken we eerst met het betreffende kind het onderscheid tussen plagen en pesten om de situatie helder te krijgen. Dit doen we aan de hand van de volgende vragen:

- Ben je bang voor degene die dingen tegen je zegt of doet? Zeg je of doe je wat terug? Helpt het als je zegt 'Stop, houd op' (gelijkwaardigheid- machtsverschil)
- Is of zijn het steeds dezelfde kind(eren), van wie je last hebt? Ben je de enige? ("wisselend" of hetzelfde slachtoffer)
- Vind je het vervelend, word je er verdrietig van? Vergeet je het weer snel? (humoristisch- kwetsend)
- Heb je er vaak last van? Hoe vaak is het gebeurd? (af en toe- vaak voortdurend)

Stap 2:

De leerkracht heeft een afzonderlijk gesprek met de leerling(en) die pest(en) (de pesters) en de leerling die gepest wordt (de gepeste). Aan de hand van zo concreet mogelijke voorvallen uit het recente verleden wordt door de leerkracht en de ib'er een analyse gemaakt en de ernst van de situatie ingeschat. De ouders van het gepeste kind en de pester worden op de hoogte gesteld. Het team wordt op de hoogte gesteld van het pestgedrag i.v.m. pleinwacht of andere vrije situaties.

Stap 3:

De leerkracht (en IB'er) heeft een gezamenlijk gesprek met de pester en de gepeste. Het probleem wordt duidelijk en helder geformuleerd. In overleg met beide partijen worden concrete afspraken gemaakt om pestgedrag tegen te gaan/te stoppen. Als meerdere kinderen uit de groep betrokken zijn bij het pestgedrag zal de leerkracht klassikaal aandacht schenken aan het probleem, waarbij gebruik gemaakt kan worden van de methode Kinderen en hun sociale talenten. Er zal benadrukt worden dat alle kinderen zich veilig moeten voelen op school. Het melden van pesten is geen klikken. Angst om zaken te melden zal moeten worden weggenomen. Leerkracht zal nauwkeurig een week observeren.

Stap 4:

Na één week vindt er een evaluatiegesprek plaats met de pester en de gepeste. Is het gelukt om de afspraak na te komen? In dat geval worden de afspraken gehandhaafd/bijgesteld. Het volgende gesprek vindt plaats over twee weken. Als het niet gelukt is, wordt geanalyseerd waardoor het is misgegaan.

Leerkracht blijft overleggen met de IB-er. Evt. worden er handelingsafspraken opgesteld voor een korte periode. Het wordt met ouders gecommuniceerd en het team wordt geïnformeerd.

Stap 5:

Na twee weken is er opnieuw een gesprek tussen leerkracht, ib'er en leerlingen. Als de effecten positief zijn, dan wordt de controle langzaam afgebouwd.

Als dat niet het geval is, worden handelingsafspraken opgesteld, waarbij eventueel ook externe deskundigheid of het zorgteam ingeschakeld kan worden. Het wordt met ouders gecommuniceerd.

Stap 6:

Als er sprake is van betrokkenheid van een groot deel van de groep of de impact van de situatie op de hele groep, volgt er een gesprek met alle ouders uit de groep over het pestprobleem in de groep. Dit gesprek wordt geleid door een directielid of intern begeleider. De leerkracht(en) zijn hierbij aanwezig. Doelen van de bijeenkomst zijn informatieverstrekking en wat kunnen ouders doen om het gedrag te beïnvloeden. Er zal ook gestimuleerd worden dat ouders onderling contact zoeken.

Mogelijk te nemen tussentijdse maatregelen:

- strafmaatregelen zoals een periode niet tijdens speelkwartier mee naar buiten, apart werken buiten of in een andere groep werken.
- Ter verbetering van het gedrag:
 - het hanteren van een evaluatieformulier op dag of week basis, waarbij zowel de leerkracht als het kind het gedrag van het kind beschrijft ter vergelijking en bespreking
 - het heen en weer schrift (school- thuis) hanteren
 - dagelijks gesprekje/ evaluatie op het einde van de dag
 - het hanteren van een contract, ondertekend door leerling, ouders en leerkracht
 - een combinatie van bovengenoemde onderdelen
 - Incidenteel kan ingezet worden: Het Coole kikkerspel, Superheld, Lekker in je vel, Steengoed, Spiegel jezelf, Eigenwijsjes, Stop-denk-doe munt, Bam de kidstovenaar (skills) en Babbelspel.
- De gedragsspecialist kan worden betrokken in het verbeteringstraject
- In het geval van het functioneren van een groep kan een interventie plaatsvinden door de gedragsspecialist met lessen uit de Kanjertraining.
- Betrekken van externen, zoals Bureau Jeugdzorg, de schoolarts, politie enz., wanneer zich extreme situaties voordoen als bedreiging of situaties die zich buiten het bereik van de school bevinden.
Dit traject loopt via de internbegeleider en/ of de directie.
- Schorsing of verwijdering in extreme situaties, dit traject op basis van het Agora beleid loopt altijd via de directie
- Bovengenoemde zaken gebeuren in overleg met betrokken ouders- verzorgers

Bijlage 1: 4G's blad:

Gebeurtenis
Er gebeurde:.....
.....
.....

Gevoel
 Ik voelde:.....
.....
.....
(teken in het gezichtje hoe je je voelde)

Gedachte

(schrijf in het gedachten-wolkje wat je dacht)

Gedrag
Ik deed:.....
.....
.....

En nu verder
Een volgende keer ga ik:.....
.....
.....

Naam:.....

Bijlage 2:

Onze omgangsafspraken:

Samen spelen, samen delen.

Aardig zijn, vinden we fijn.

Schreeuwen, schelden, vloeken en slaan wordt niet toegestaan

Onze stappen, die we doen als er ruzie is:

Stap 1: STOP, HOU OP!

Bijv.: Ik vind het niet leuk dat....”

Stap 2: ALS JE NU NIET STOPT, GA IK HET MELDEN

Stap 3: ALS DIT NIET HELPT, DAN MELD JE HET BIJ DE LEERKRACHT